

Αθήνα, 03.08.2010

05 AUG 2010

Α.Π : Φ. 90022/19336/2277

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ &
ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ**

Τμήμα Α'

Αρμόδια : Π. Τσάμη

ΠΡΟΣ:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
(Σε 2 αντίγραφα)

Διεύθυνση: Σταδίου 29

Ταχ. Κώδ.: 101 10 ΑΘΗΝΑ

Τηλέφωνο: 210-3368164

Fax : 210-3368162

**ΘΕΜΑ: Σχετικά με τα ασφαλιστικά δικαιώματα των ατόμων που συνάπτουν «Σύμφωνο
Ελεύθερης Συμβίωσης»**

Σχετ: Η αρ. 13221/15.07.2010 Ερώτηση

Απαντώντας στην αρ. 13221/15.07.2010 Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κο Νίκο Νικολόπουλο, σχετικά με την ένταξη ή μη στα μέλη της οικογένειας, όπως προσδιορίζονται από την ασφαλιστική νομοθεσία, κατ' εφαρμογή του Αστικού Κώδικα, των προσώπων που συνάπτουν Σύμφωνο Ελεύθερης Συμβίωσης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3719/2008 (ΦΕΚ 241, τ. Α'), η συμφωνία δύο ενήλικων ετερόφυλων προσώπων με την οποία οργανώνουν τη συμβίωση τους (σύμφωνο συμβίωσης) καταρτίζεται αυτοπροσώπως με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Η ισχύς της συμφωνίας αρχίζει από την κατάθεση αντιγράφου του συμβολαιογραφικού εγγράφου στον ληξίαρχο του τόπου κατοικίας τους, το οποίο καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο του Ληξιαρχείου.

Το σύμφωνο συμβίωσης λύεται: α) με συμφωνία των συμβληθέντων, που γίνεται αυτοπροσώπως με συμβολαιογραφικό έγγραφο, β) με μονομερή συμβολαιογραφική δήλωση, αφότου αυτή κοινοποιηθεί με δικαστικό επιμελητή στον άλλον και γ) αυτοδικαίως, αν συναφθεί γάμος είτε μεταξύ των συμβληθέντων είτε μεταξύ ενός από αυτούς και τρίτου.

Η λύση του συμφώνου συμβίωσης ισχύει από την κατάθεση του συμβολαιογραφικού εγγράφου ή της μονομερούς δήλωσης στον ληξίαρχο, όπου έχει καταχωρηθεί και η σύσταση αυτού.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ΑΝ 1846/1951 (ΦΕΚ 179, τ. Α'), ως μέλη της οικογενείας (σύμφωνα με τον ισχύοντα Αστικό Κώδικα) του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου λόγω αναπηρίας, ή γήρατος ή του επιδοματούχου λόγω αναπροσαρμογής του, που έχουν δικαίωμα στις παροχές ασθένειας σε είδος και σε χρήμα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, είναι:

α) Η σύζυγος, ή ο σύζυγος

β) Τα άγαμα τέκνα (νόμιμα ή τέκνα που έχουν νομιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί ή υιοθετηθεί, ή προγονοί) και τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένης ή συνταξιούχου λόγω αναπηρίας ή γήρατος ή επιδοματούχου λόγω αναπροσαρμογής, μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους και εάν μεν είναι άνεργα μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους, εάν δε συνεχίζουν τις σπουδές τους για 2 έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, όχι όμως πέρα από τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους

γ) Η μητέρα και ο πατέρας και οι θετοί γονείς με τις ίδιες προϋποθέσεις με τους φυσικούς γονείς

- δ) Οι ορφανοί από πατέρα και μητέρα εγγονοί και αδελφοί, καθώς και οι ορφανοί μόνον από πατέρα ή μητέρα αδελφοί ή εγγονοί, εφ' όσον ο επιζών γονέας θεωρείται σαν μέλος της οικογένειας του ασφαλισμένου, μέχρι συμπλήρωσεως του 18ου έτους της ηλικίας τους και εφ' όσον είναι άγαμοι.

Τα πρόσωπα των περιπτώσεων β), γ) και δ) θεωρούνται ως μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου ή του επιδοματούχου λόγω αναπροσαρμογής, εφ' όσον συμβιών με αυτόν και η συντήρησή τους βαρύνει κυρίως αυτόν.

3. Με αφορμή ερωτήματα ασφαλισμένων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σχετικά με τη δυνατότητα ασφάλισης των συντρόφων τους, με τις οποίες έχουν συνάψει «Σύμφωνο Ελεύθερης Συμβίωσης», η Υπηρεσία μας ζήτησε τη Γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο με την αρ. 258/2010 Γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του, επιλύει το θέμα της ένταξης στα μέλη οικογένειας, όπως αυτά προσδιορίζονται από την ασφαλιστική νομοθεσία αλλά και γενικότερα, κατ' εφαρμογή του Αστικού Κώδικα, των ατόμων που συνάπτουν σύμφωνο Ελεύθερης Συμβίωσης (Ν. 3719/2008 (ΦΕΚ 241, τ. Α') και αποφαινεται ότι, εφόσον **στους βάσει συμφώνου συμβιούντες συντρόφους δεν είναι δυνατή η αναλογική εφαρμογή των περί γάμου διατάξεων, έπεται ότι δεν είναι δυνατή και η επέκταση σ' αυτούς της ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθ' όσον με τον τρόπο αυτόν προσβάλλεται η ελεύθερη βούληση τους να μην υπαχθούν στο νομικό καθεστώς του γάμου.**

Περαιτέρω, οι διατάξεις με περιοριστικό περιεχόμενο ερμηνεύονται **στενά, αποκλειομένης της διασταλτικής ερμηνείας ή της αναλογικής εφαρμογής τους** (ΣτΕ 20033/90, ΣτΕ 2035/90, νμκ 711/2001).

Για τον λόγο αυτό και η διάταξη του άρθρου 33 του ΑΝ 1846/1951 (ΦΕΚ 179, τ. Α') του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, με την οποία **καθορίζονται τα μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου**, με δεδομένο ότι πρόκειται για ασφαλιστική διάταξη, η οποία ως εκ της φύσεως της είναι **στενά ερμηνευτέα**, δεν δύναται να τύχει **διασταλτικής ερμηνείας** ώστε να έχει εφαρμογή και στους βάσει συμφώνου συμβιούντες συντρόφους.

Συνεπώς, με βάση τα παραπάνω **τα πρόσωπα που συνάπτουν σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης, δεν εμπίπτουν στα μέλη οικογένειας**, όπως αυτά καθορίζονται στη διάταξη του άρθρου 33 του ΑΝ 1846/1951 (ΦΕΚ 179, τ. Α').

Σε κάθε περίπτωση, η επέκταση της υπό του κράτους παρεχομένης ασφαλιστικής προστασίας σε τρίτα πρόσωπα, **μη ρητά αναφερόμενα στην διάταξη του άρθρου 33 του α.ν. 1846/51**, εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του εθνικού νομοθέτη, όπως αυτό με σαφήνεια προκύπτει και από τη νομολογία των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, καθώς και το άρθρο 34 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ο νομοθέτης επιθυμούσε την διεύρυνση της ασφαλιστικής προστασίας της οικογένειας, θα είχε προβεί **στην τροποποίηση της σχετικής διάταξης** αφού προηγουμένως είχε σταθμίσει τόσο το δημόσιο συμφέρον (σύνταξη αναλογιστικής μελέτης) όσο και τις αντιτιθέμενες ατομικές επιδιώξεις των ιδιωτών.

Εσωτερική Διανομή

- 1) Γραφείο κ. Υπουργού
(επί εγγράφου 6092/16.07.2010)
- 2) Γραφείο κ. Υφυπουργού
- 3) Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως
- 4) Γραφείο κας Γεν. Διευθύντριας Κ. Α.
- 5) Διεύθυνση Ασφάλισης
Ασθένειας και Μητρότητας

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

